

KARLSTADS KOMMUN**VÅRD- OCH OMSORGSFÖRVALTNINGEN****Remissvar** 2020-08-26

Per Söderberg, 054-540 54 52

per.soderberg@karlstad.se

Socialdepartementet

(Dnr S2019/00088/SOF)

s.remissvar@regeringskansliet.ses.sof@regeringskansliet.se**Remiss – Betänkande av LSS-utredningen –
Översyn av insatser enligt LSS och
assistansersättningen (SOU 2018:88)**

Dnr VON/2020:314 Dpl 31

Sammanfattning

Karlstads kommun har utsetts som remissinstans för betänkandet Översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen (SOU 2018:88). Remissvar ska inkomma till Socialdepartementet senast den 12 november 2020.

Karlstads kommuns synpunkter

Karlstads kommun anser att förslaget gällande förändrade insatser enligt LSS och assistansersättningar i grunden är till fördel för den enskilde, men med följande kommentarer.

Personlig service och boendestöd:

Vi tror att föreslagen insats kan vara mycket positiv för den enskilde på så vis att den kan fungera som en alternativ insats för personer som har stora behov av stöd men vars behov inte bedöms tillräckligt omfattande för att personen i fråga ska beviljas bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS. Det är visserligen inte ovanligt att LSS-handläggare utreder såväl LSS-insatser som insatsen boendestöd enligt Socialtjänstlagen (SoL) och således redan idag skulle kunna utreda insatserna bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS och boendestöd enligt SoL parallellt. Det ses dock ändå som mycket fördelaktigt att boendestöd upptas i LSS-lagstiftningen i form av föreslagen insats personlig service och boendestöd.

I Karlstads kommun omfattar boendestöd ett pedagogiskt stöd och således inga serviceinsatser eller stöd av mer praktisk art. Detta leder till att personer som idag har behov av såväl pedagogiskt stöd som stöd med servicekaraktär, behöver ansöka om både boendestöd och hemtjänstinsatser.

Karlstads kommun	Webbplats	E-post	Organisationsnr
Postadress	karlstad.se	karlstadskommun@karlstad.se	212000-1850
Karlstads kommun	Besöksadress	Telefon	Bankgiro
651 84 Karlstad	Kontaktcenter	054-540 00 00	405-2213
	Västra Torggatan 26	Fax	
		054-18 34 10	

Att boendestöd inom ramen för föreslagen insats utvidgas till att även omfatta serviceinsatser, ser vi därför som något som kan komma att bli fördelaktigt för den enskilde. Individen kommer även att erhålla ett avgiftsfritt stöd till skillnad från hemtjänstinsatser som är avgiftsbelagda.

Det faktum att ledsagarservice även föreslås ingå i insatsen personlig service och boendestöd uppfattar vi som positivt eftersom kunden får färre personal som utför uppdraget.

Vidare välkomnar vi föreslagen insats, i synnerhet vad gäller de föreslagna förändringarna kring boendestöd, när det kommer till möjligheten för den enskilde att ansöka om insatsen i form av förhandsbesked enligt LSS. Det finns idag ingen möjlighet för individen att ansöka om boendestöd enligt SoL inom ramen för förhandsbesked vilket skulle förändras i det fall som föreslagen insats upptas i LSS-lagstiftningen. Detta skulle i sin tur kunna förenkla och öka tryggheten när det kommer till den enskildes möjligheter till geografisk rörlighet. Vi anser även att det är bra med den helhetssyn på familjen som insatsen förespråkar.

Vi önskar påpeka att det faktum att föreslagen insats kan komma att bli aktuell även för individer som bor på service- eller gruppboende kan innebära en viss utmaning när det kommer till att bedöma huruvida den enskildes behov faktiskt tillgodoses av befintlig boendeinsats eller ej. Vi skulle därför önska en större tydlighet angående i vilka fall som insatsen skulle kunna bli aktuell även för personer som bor på service- eller gruppboende.

Personligt stöd till barn:

Föreslagen insats personligt stöd till barn upplever vi som fördelaktigt för enskilda individer på så vis att barn och unga som har stora stödbehov men som inte beviljas personlig assistans, exempelvis till följd av att grundläggande behov inte bedöms som tillräckligt omfattande, istället kan beviljas stöd i form av denna insats. Barn och unga som inte beviljas personlig assistans har tidigare vanligtvis beviljats stöd utifrån SoL-lagstiftning som utgår från tanken om skälig levnadsnivå. Att stödet istället skulle kunna ges utifrån LSS-lagstiftning fokus på goda levnadsvillkor ses som en fördel.

Vidare är det positivt att kommunen i och med den nya insatsen skulle få större insyn i utförandet av stödet då det idag är stora svårigheter att följa upp liknande stöd samt att det även blir komplext i och med att personlig assistans har två huvudmän. Kommunen skulle således kunna kvalitetssäkra insatsen på ett bättre sätt. Vi ser även att insatsen på ett annat sätt säkerställer barns möjlighet till frigörelse och utveckling än befintlig personlig assistans.

Förebyggande pedagogiskt stöd:

Vi är av den uppfattning att insatsen förebyggande pedagogiskt stöd kan bidra till en kvalitetssäkring av omvårdnaden och den aktiva tillsynen av utåtagerande personer. Det finns idag svårigheter med att följa upp och ha insyn i om personal har rätt kunskap och kompetens när stödet ges inom ramen för personlig assistans. Vi ser det även som positivt att insatsen i fråga kommer att innefatta stöd som tidigare har hanterats av två huvudmän i form av personlig assistans.

Vi upplever även att föreslagen insats kan fungera som ett bra komplement för enskilda med behov av stöd från ett begränsat antal personer med ingående kunskaper men som inte når upp till den omfattning gällande grundläggande behov som krävs för att beviljas assistans (utifrån att aspekten avseende ingående kunskap, enligt förslaget, inte längre ska beaktas vid bedömning av personlig assistans). Vi ser dock att dagens praxis gällande vad ingående kunskaper består av och om ingående kunskaper krävs eller ej kan leda till att personer i större utsträckning kommer att få avslag på personlig assistans med hänvisning till bland annat detta. Personer som har behov av stöd från annan med ingående kunskaper om individen i fråga har inte sällan omfattande behov av tillsyn till följd av exempelvis utåtagerande beteende. Det kan tänkas att det faktum att personer som tidigare beviljats personlig assistans för detta och som nu kommer att ansöka om föreslagen insats kan leda till ökade kostnader för kommunerna. Enskilda som har behov av stöd från personer med ingående kunskaper skulle visserligen kunna ansöka om personlig assistans för andra grundläggande behov och komplettera med att ansöka om stöd med tillsyn som kräver ingående kunskaper via föreslagen insats men frågan är om detta kommer att ske? Vi tror snarare att enskild önskar insats från en och samma huvudman varpå individen mest troligt kommer att ansöka om föreslagen insats snarare än personlig assistans över huvud taget. Med tanke på att behov av tillsyn där ingående kunskaper krävs inte sällan handlar om ett stödbehov som sträcker sig över merparten av dygnets timmar kommer kostnaderna för sådan bemanning troligtvis att öka inom kommunerna.

Vi vill även här uppmärksamma att föreslagen insats kan leda till ökat antal bifall gällande annan särskilt anpassad bostad. Detta av samma anledning som att även insatsen personlig service och boendestöd kan leda till detsamma.

Avlösarservice:

Vi anser att det är bra att vårdnadshavarna kan välja om avlastningen ska ske i eller utanför det egna hemmet utifrån behov. Detta kan i sin tur leda till att det är lättare att motivera till insatsen.

Kontaktperson:

Utredningens förslag om att insatsen kontaktperson ska kunna utföras som gruppaktivitet ser vi som väldigt positivt och vi tror att detta är något som kan öka möjligheten att bryta social isolering på ett mer varaktigt sätt.

Daglig verksamhet:

Vi upplever att det är svårare för personer med funktionsnedsättning att komma ut i arbetslivet även med olika former bidragsanställningar/stöd och vi ser fram emot en ny utredning gällande insatsen daglig verksamhet.

Personlig assistans:

I det fall som personlig assistans helt och hållet kommer att övergå till ett statligt ansvar så blir frågan kring en undre tidsgräns gällande antal timmar för att beviljas insatsen högst aktuell. I dagsläget kan den undre tidsgränsen avseende de första 20 timmarna skilja sig åt från kommun till kommun men om personlig assistans kommer att bli en insats som staten ansvarar för till fullo så kommer mest troligt en tydlig undre gräns att fastställas. Vi önskar här även uttrycka en viss oro kring att bedömningarna kring grundläggande behov gällande personlig assistans kommer att bli snävare. Detta kan i sin tur leda till att personer som tidigare har kunnat beviljas personlig assistans istället ansöker om någon av ovan föreslagna nya insatser. Ökningen kommer troligtvis att bli störst bland barn och unga vars grundläggande behov inte bedöms nå upp till sådan fast undre gräns.

Allmänt ekonomiskt perspektiv:

Mot bakgrund av föreslagna insatser är det rimligt att tänka sig att kostnaderna för stöd enligt LSS kommer att öka drastiskt inom kommunerna. Givet att utjämningsystemet finns kvar så kommer kommuner förhoppningsvis dock få möjlighet att nyttja detta. Finansieringsprincipen, att kommunerna ska kompenseras, är god men frågan är om det kommer att vara tillräckligt i och med att föreslagna insatser eventuellt kommer att leda till att kommuner ska ansvara för stöd till fler individer som dessutom antagligen kommer att ha ett mer omfattande behov av stöd jämfört med idag.

Enligt LSS-utredningens betänkande innebär förslaget att statens kostnader minskar med runt 600 miljoner kronor varje år. Kommunernas kostnader beräknas öka med mellan 300 miljoner och 400 miljoner kronor varje år. Förklaringen är ökade kostnader för de nya kommunala LSS-insatserna. Karlstads kommun anser att så att de föreslagna förändringarna skall kompenseras ekonomiskt så att ingen merkostnad uppstår för kommunen.

Per-Samuel Nisser
kommunstyrelsens ordförande

Ulf Nyqvist
kommundirektör